

ИНОВАЦИИ И ТРАДИЦИИ – ДВЕ СТРАНИ ОТ РАЗВИТИЕТО НА ПУВ. МОДЕЛИ НА ИНОВАЦИОННО ВНЕДРИТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

През последните години образованието се утвърди като една от темите с най- голямо обществено значение. В съзнанието на повечето български граждани то се оформи като нов национален приоритет. Все повече преобладава мнението за необходимостта от предефиниране на целите на българското образование, в частност на българското училищно образование и предучилищно възпитание и подготовка, с оглед новите изисквания на динамичната глобална икономика и предизвикателствата на висококонкурентния пазар на труда в рамките на Европейския съюз. Споделя се и разбирането, че днес само една образована нация може да бъде богата и просперираща нация.

Необходимостта и неизбежната взаимовръзка на иновациите и традициите в развитието на педагогическата наука и практика отдавна не предизвикват съмнение у съвременните педагози. Но тази взаимна обвързаност на практика много рядко е балансирана и уравновесена. Във всеки отделен исторически период от време може да бъде наблюдаван превес на едната или другата диалектически категории. Иновациите и традициите са две взаимно обвързани страни от развитието на българското образование, характеризиращи се с наличието както на устойчивост и стабилност, така и с противоречиви моменти. Традициите се характеризират с устойчивост, стабилност и известна инерционност. Благодарение на тях човечеството усвоява знанията и културата, натрупани от поколенията по пътя на възпроизводство на идеи и ценности. От друга страна, образованието не може да съществува, ако не се развива и обновява. Творчеството и прогресивната промяна са друга страна от развитието както на обществото, така и на системата за образование. Универсалната характеристика за всяка една образователна култура е единството между традициите и иновациите.

Разликата в съотношението между традициите и иновациите ни дава основание да класифицираме образователните системи като традиционни и съвременни. В първите-традициите господстват над новаторството. В съвременното общество новаторството се явява базова ценност. Между традициите и иновациите в българската образователна система понякога стои и една догма присъща на наследеното от нас тоталитарно мислене.

Образованието е способ за въвеждането на човека в цялостното битие на културата. То се явява сложен социален механизъм, главните функции на който са: възпроизводството на опита, натрупан в човешката култура, както и създаване на подходящи условия за неговата целенасочена промяна. Като орган на социума, образованието трябва да бъде гъвкаво и адаптивно към социалната среда и като следствие от това да се променя само в положителна насока.

В обществото на бързо развиващите се страни нараства ролята на новите технологии и потребността от система за образование, способна да отговори на предизвикателствата.

Възникването на иновационно обучение в нашата страна се подкрепя също от промяната на определени финансово-икономически условия.

Една от най-важните задачи на съвременното педагогическо иновационно развитие се явява класифицирането на нововъведението. Всеобхватна, общоприета системна класификация на нововъведенията засега не е създадена. Затова ще представим най-важните типове нововъведения, групирани по различни признаци:

Възможно е класифицирането на нововъведенията от гледна точка на това, към коя част от учебно-възпитателния процес се отнасят, да бъде следното:

-в съдържанието на образованието,

-в методиките, технологиите, методите на учебно-възпитателния процес,

-в ръководната система на образователните учреждения.

Много важно основание за групиране на нововъведенията е наличието на иновационен потенциал. Той се измерва качествено и количествено, като по степента на новостите различаваме:

-радикални нововъведения, откриващи принципно нови практически средства за удовлетворяване на нови или вече известни потребности, внасящи качествени изменения в основните човешки дейности,

-модифициращи нововъведения, обезпечаващи усъвършенстването на съществуващи практически средства за бързо задоволяване на променени обществени потребности.

Според особеностите на механизма за реализиране на нововъведенията различаваме:

-единични и дифузни,

-завършени и незавършени,

-успешни и неуспешни.

Освен тези основни признаци за класифициране на нововъведенията, различаваме още:

-оперативни и стратегически,

-планирани и неочаквани,

-своевременни и несвоевременни,

-лесни за реализиране и трудни за реализиране.

Основният модел на иновационно-внедрителската дейност в едно образователно учреждение може да включва няколко фази.

Първа фаза-търсенето на нови идеи-включва няколко етапа:

-създаване на информационен фонд, стимулиране на учителите за развитие на иновационните процеси и анализ на получената информация,

-разкриване на иновационните потребности на ДГ.

Втората фаза-формиране на нововъведението-се състои от три етапа:

-анализ и проектиране,

-апробация на иновационните идеи,

-анализ и изводи от апробацията.

Трета фаза е реализация на нововъведението. Важен фактор за успеха на всяка една иновация се явява умението на ръководството да мобилизира целия персонал за участие в експеримента. Необходимо е целият колектив да усвои и владее иновационната технология.

Четвъртата фаза-укрепване на иновацията. На този етап трябва да се включи ресурса на целия колектив, включително и тези, които са настроени отрицателно към иновацията. Задачата на ръководителя включва решаването не само на основните организационни проблеми, но и създаването на благоприятен психологически климат.

Разгледаният модел описва иновационните процеси от позицията на ръководителя на ДГ. Това обаче не е единствено възможния модел. Освен развиващи, съществуват и саморазвиващи се иновации. В процеса на обостряне на каквито и да са проблеми в ДГ или в колектива на преден план излизат носителите на нови идеи, които при благоприятни обстоятелства стават обект на интерес от страна своите колеги. Тези ентузиастични започват апробация на иновацията в своята дейност, оформяйки група на учители-иноватори. При позитивен вариант на колективното мнение побеждава увереността в ценността и своевременността на нововъведението.

Основните фактори, влияещи на иновационните процеси в образователните учреждения са:

1. Икономически-недостатъчно финансиране и остаряла материално техническа база.
2. Социални-липса на ефективна система за разпространяване на иновациите.
3. Психологически-предубеденост у учителите към конкретни иновации и към иновациите въобще.
4. Педагогически-противоречия между установени за конкретното училище традиции и иновационните методи, предложени за внедряване.
5. Ресурсни-всяка иновация изисква определено време за асимилиране от страна на засегнатите.

В основата на успешното училищно обучение стои готовността на детето за системно учене. Подготовката за училище е една от основните задачи на детската градина. Като възприема постигнатото от нея училището продължава да развива потенциала на детето, съобразно своята философия, с което реализира непрекъснатостта в развитието и образованието на детето. Участвайки в създаването на съвременния облик на проблема за подготовката на детето за училище в разработката представяме някои наши виждания, които внасят нови моменти и предлагат конкретни решения.

В теорията на предучилищната педагогика подготовката на децата за училище условно се разделя на обща и специална. Поради обемното съдържание на проблема ще ограничим нашите разсъждения и предложения в сферата на общата подготовка и акцентираме върху два основни въпроса:

1. Играта като универсален инструмент при формиране на училищната готовност на детето.
2. Формирането на безопасно поведение у детето, като необходимо условие за себеопазването му – слабости и възможности на педагогическия процес в детската градина и семейството.

В разнообразната си дейностна изява предучилищното дете осъществява физически контакт, комуникира и се състезава с другите, преодолява трудности и реагира на агресия, обменя информация и се радва. В нея то разкрепостява въображението си, овладява ценностите на културата и изработва определени навици. Вътрешният стремеж за самореализация, самоактуализация и утвърждаване се явяват базови потребности на детето и когато ги удовлетвори всъщност то неусетно се подготвя да осъществява дейности свързани с училищното му обучение. Реализираните дейности допринасят и за първоначално формиране на целенасочеността на действията и поведението на детето, а тя представлява способност да се действа в съответствие със съзнателно поставена цел. В училището тя е необходима на детето, за да може да разбира условността на учебната ситуация.

В дейностите се постига и конкретна формираност на общуването на детето, което обхваща основните му сфери на жизнени отношения – със заобикалящите го възрастни и връстници, а също и на отношението му към себе си. Залагат се основите на кооперативно-съревнователния тип общуване, на самостоятелността, адекватната и обективна оценка на собствените възможности, на дейностите и техните резултати, които са важен показател за готовността на детето за училищен тип обучение. Държим да отбележим, че психологическите, педагогически и методически аспекти на различните дейности изискват педагогът да има предвид процесуалните им аспекти, а не резултативните, т.е. да развива потенциалът на детето, а не да го прави завършена личност още в предучилищна възраст.

Играта, която все повече липсва на детето в детската градина и е заменена от академичен тип и форми на учене, допринася за формирането на личностната готовност за училищно обучение чрез самата си същност. Съвместната игра е вид диалогично общуване. Тя е форма на познавателна активност и инициативност, способ за изследване и ориентация в реалния свят – пространство, време, обекти, вещи, животни, структури, хора, взаимоотношения, чувства, мисли, потребности и пр. Тя мотивира

узнаването и ученето. Тя е воля, ред, правило, подчиняемост, изпълнителност, самоинициатива, сътрудничество, конкуренция, предизвикателство, борба.

Претворявайки образа на възрастните в игрите, детето индиректно общува с тях и заедно с реалното извънситуативно-личностно общуване у него се оформя една важна за училищното му обучение способност – способността да се приеме възрастния в ново качество – в качеството на учител, на чийто изисквания то доброволно се подчинява и ще ги изпълнява. Чрез игрите се постигат елементите необходими за практическа реализация на училищната готовност като активност, настойчивост, старателност, заинтересованост, желание за взаимопомощ, дисциплинираност, умение за подчиняване на правила.

Основни показатели в диагностиката на интелектуалното развитие на детето пред прага на училището е формирането на образно мислене, овладяване на основните познавателни средства като умение да класифицират, обобщават, схематизират, моделират и др., наличието на творческо въображение, усвояването на езика, диалогичната и монологична форма на речта като основно комуникативно средство и израз на словесно-логическото мислене. Чрез решаването в игрови план на различни типове интелектуални задачи, изискващи участието и същевременно развиващи образното мислене на децата, се развиват уменията да обобщават представите си за реалните взаимовръзки и отношения между обекти, което пък е основа на логическото мислене. По този начин се достига до способността да се разбират най-общите принципи, връзки и закономерности, лежащи в основата на научното знание. Примерите най-често са от запознаването на децата с околния свят. В това отношение игрите допринасят за осмисляне и затвърдяване на знанията им за взаимодействието на организмите със средата, зависимост между форма, функция, хранене, движение и поведение и др. Между другото тези знания стоят в основата и на екологичното им възпитание. Подобни резултати са отчетени при използване на създадените от нас помагала “Сто и една игри за екологично възпитание” и “Да подготвим първокласника”.

Чрез игрите се развива и целенасочеността и осъзнаването. В тях децата овладяват уменията да си поставят конкретна задача, да планират и контролират изпълнението ѝ, да търсят рационалните способности за успешни решения. В диагностичен план за реално съществуване на такива умения говори способността те да бъдат използвани в сходни ситуации. Най-близката такава е учебната ситуация. Подготовката за системно училищно обучение е обвързана и с качествено развитие на въображението, което е в основата на творчеството. То пък е условие за играта и следствие от нея. Творчеството и въображението допринасят за развитието и утвърждаването на необходимите му за обучението качества – активност, любознателност, инициативност, устойчивост пред трудности и настойчивост за постигането на краен и то положителен резултат.

Чрез играта се постига и друг важен елемент от личностната готовност на детето за училищен тип обучение – неговата вътрешна позиция. Тя представлява комплекс от различни типове мотиви за учене като познавателни (желание и потребност да се научава нещо ново), социални (стремеж към общуване в нови ситуации) и личностни (стремеж към самоизява, успехи и признание). В процеса на играта и заради самата игра децата се кооперират и създават игрови групировки. Съвместно играещите деца се обединяват в действията си, обменят идеи, представят и защитават намеренията си, провокират, конфронтират и се помиряват, коригират, допълват и се продължават, натрупват умения да самоорганизируют и саморегулират дейността си. Това са все

качества, които са необходими за успешно обучение, още повече, че то е съвместно по форма.

Детските игрови обединения са социални групи, в които се забелязват едни от най-важните социални процеси – интеграция и дезинтеграция, които пък определят отношенията между децата в две посоки: отношения на обединяване, сътрудничество и партньорство и отношения на конкуриране и съперничество. Съвместната игра предлага разнообразни и превъзходни условия за упражняване, от една страна в съвместно, а от друга – в съревнователно поведение. В процеса на игровото си взаимодействие с партньорите детето, водено от стремежа да се изяви и завоюва висок социален статус сред останалите, проявява сътрудничество, взаимопомощ, инициативност, новаторство, находчивост, самостоятелност, борбеност. Така се поставят основите и усвояват модели на общуване между хората чрез подготовката и практическото осъществяване на съвместната дейност, съгласуване на мнения, идеи, усилия, осъзнаване на равноправието, взаимодействието, взаимопомощта и съпреживяването, хуманност, толерантност и др. които са елемент на съвместния игров процес, основа на приемливите човешки взаимоотношения: все необходими за успешно училищно обучение качества.

Конкретни слабости :

* Парниковата обстановка в детската градина (епизодичното извеждане на улицата, редките пътувания и плакатното обучение) способствува за инфантилизиране на процеса.

* Словесните поучения и игрови стереотипи оказват слабо въздействие върху децата, когато те са в екстремна ситуация. При опасност се включват защитни механизми, които по-скоро усложняват ситуацията и задълбочават опасността - децата стават по-импулсивни, извършват необмислени и непредвидими действия.

* Родителският пример и придобиването на реален позитивен опит от него от децата не винаги е най-удачен.

* У децата е налице противоречие между интелектуалната и практическата реализация на проблемите на безопасното поведение.

„ Най-висшето, най-талантливото, най-гениалното изкуство е народното творчество, това което е запазено от народа, което народът носи през вековете... Народът е златотърсач: той избира, запазва и носи, шлифовайки в продължение на десетилетия само най-ценното, най-гениалното.” М. И. Калинин

В своето хилядолетно съществуване човечеството винаги се е стремяло към красота и нравствено съвършенство. Прекрасното е навсякъде около нас – в природата, в човешките отношения, в изконните морални ценности, съхранени в народните обичаи, традиции и празници. Много радост и дълбоки преживявания, оставащи незаличими следи в детската душа са изпълнени с ярки, интересни образи и съдържание. Празниците и чувствата, които те будят са фактор, който определя самосъзнанието, родовата принадлежност и социалното поведение на личността. Обстановката,

съдържанието и впечатленията от тях са първооснова за формирането на ценности, основани на социалните контакти за опознаване и разбиране на света, за изграждане на елементи на нравствени и морални съждения, характеризиращи личността. Днес в периода на преход към нови форми на образование и възпитание, в условията на цялостно преобразяване на досегашните навици, норми за поведение, нагласи към света и хората сме свидетели на нарушени контакти между семейството и обществото, на липса на духовни връзки с миналото в процеса на социализация, затова сега пред нас стои въпросът как да изградим личности, които да са отговорни пред обществото, личности, социалното поведение на които да е съответстващо на духа на мир, разберателство, толерантност и демокрация. В тази връзка детската градина и училището са институциите, призвани да откликват първи на промените в обществото, да създадат условия и възможности за социализация на децата и за изграждане на морални и културни ценности, определящи поведението на детето в демократичното общество. Съвременното дете е заобиколено от богата стимулираща среда, която изгражда типични черти на характера. Всяко дете има потребности от социални контакти за опознаване и разбиране на своята родова принадлежност, на традициите и обичаите, съхранили българският дух и народност. Детските заведения могат да изпълняват ефективно своята социална мисия само ако отговорят адекватно на новите обществени потребности, свързани с подготовката на децата като бъдещи граждани, които да пренасят, съхраняват и доразвият всичко ценно, натрупано от предходните поколения и да изградят един по-добър свой свят.

Компетентността се дефинира като „способност или умение на индивида да се справя ефективно със своята среда”. Компетентностите се свързват с активност и избирателност при преобразуване на материалната и социалната среда в зависимост от потребностите на човека. Преобразуването е функция също от целите, личностните ресурси и интереси.

Един обобщен вариант на **основните видове социални компетентности** е следният:

- **социални:** общуване; - утвърждаване (самоутвърждаване);
- **конгнитивни:** вземане на решения (решаване на проблеми); себепознание;
- **афективни:** познание и контрол на собствените си емоции. Овластяването и практикуването на социални умения и компетентности от детето от предучилищна възраст се реализира чрез личностно-ориентирания и интерактивен модел на взаимодействие. Реализирането на социалните компетентности се конкретизира чрез форми и методи на педагогическо взаимодействие. Празниците в детската градина са форми на педагогическо взаимодействие, чрез които детето се ориентира в съвременната морално-ценностна система на възрастните, както и в традиционните етични норми на определен етнос. Характерна особеност на празниците е, че при тях познание и емоция съжителстват естествено. Чрез обредите на празниците детето се

въвежда в определен етикет и поведение. За предучилищния период от детското развитие е характерно, че когнитивната и емоционалната регулация се развиват, като взаимно се допълват. Освен емоции, като радост, щастие, гняв и тъга, за 5-7 годишните са характерни интелектуални чувства, свързани с успеха, радостта и удовлетворението от познавателните постижения. В хода на празничните ситуации детето има възможност да открие, да овладее познавателна информация, която го интересува. Тя е свързана предимно със символиката на обредите. В достъпните традиции детето открива народната мъдрост. По време на празниците се развиват и социални чувства: емпатия, толерантност към другия, приятелство, добронамереност, човеколюбие, обич към близките и др. Чрез празниците се препредават от поколение на поколение унаследеният опит и натрупаните знания. Това е един надежден механизъм за социализация на подрастващите и развитие на социалните им компетентности. Истински празник има тогава, когато радостта от събитието, което се празнува, е споделена. В този смисъл празниците са интерактивни форми на социализация, защото в зависимост от диалога между партньорите в празнуването се интерпретира конкретната ситуация и всеки конструира собствените си действия. Интерактивното взаимодействие по време на празниците в детската градина е съвместна дейност на педагога и децата, което има следните интенции: - пространствено и времево съприсъствие на участниците; - има възможности за лични контакти между участниците; - наличие на общи цели, предвиждащи общ резултат. Той е интересен за всички и е част от потребностите им; - дейността се разпределя между всички участници; - планиране, контрол, корекция и координация на действията; - обща дейност между участниците.

Празниците, като интерактивни форми, създават условия за целенасочена комуникация, желание за доставяне на радост, чувства за съвместност и постигане на положителни резултати. Подготовката на празника включва изработване на предмети и символи на всеки празник; украсат на интериора в групата; украса за собствената стая; подаръци и изненади за хората, с които ще се изживеят празничните мигове.

Подготовката на празника, свързана с очаквания и нагласи за изненади и веселие, предлага реализиране на следните компетентности и умения (от групата на трансверсалните):

Да зачита другите: - да владее реакциите си по отношение на другите;

- да признава положителните страни и качества на другите;

- да уважава приятелите и противниците си.

Да сътрудничи: - да умее да работи спокойно с другите деца;

- да умее да работи конструктивно в група като екип върху обща задача.

Да умее да избира (да взема решения): - да проявява инициатива;

- да се справя бързо в нови ситуации;

- да изявява и развива доверие в себе си и партньора си.

Комуникационна компетентност: - да умее да слуша;

- да разбира;

- да задава въпроси;

- да изказва свое мнение;

- да изразява това, което чувства.

В празничните ситуации всяко дете има възможност да се себеизявява, себеоценява и самоутвърждава; може да „мобилизира“ целия си репертоар от социални компетентности, за да представи себе си и „партньорите“ си във веселието добре. Отговорностите, които има участник в празничната ситуация, правят детето целенасочено и уверено в собствените си сили. В празничните интеракции педагогът включва интерактивни упражнения и игри, които позволяват на слушащата, възприемащата, съпреживяващата емоционално-нравствените послания публика да се включва с цел диалогът и полилогът в празника да е по-динамичен и пълен. Личните празници на детето (рожден ден и имен ден) създават условия за развитие на социалната компетентност - „познава положителните си страни“. На детето се дава възможност да изяви комуникативните си компетентности и да се утвърждава сред приятели и роднини като личност с потенциал и мечти.

Проявите на социалните компетентности и разбирането им в предучилищна възраст може да бъдат изследвани по време на подготовката и провеждането на празниците в няколко направления. В тази връзка педагогическия екип трябва да насочи своите усилия и възможности към утвърждаване на българските народни традиции, обичаи и празници като регулатор на ценностната ориентация и социалното поведение на децата.

I. Цел на работата по утвърждаване на празниците, традициите и обичаите като регулатор на социални компетентности и поведение на децата: Да се разработи система от форми и стратегии за популяризиране на българските празници, традиции и обичаи с цел утвърждаване на изконни български морални ценности, които ще формират у децата социални умения, отношения и отговорности. Във връзка с целта да се поставят следните

II. Задачи: 1. Чрез празниците, традициите и обичаите да се въведе детето от семейната среда в сложния свят на социалните взаимоотношения и норми на поведение.

2. Да се овладяват знания, умения и отношения, свързани със съдържанието и смисъла на даден празник или обичай.

3. Да се формират и развиват начални умения за общуване и социални контакти, спазване на правила и поемане на отговорности, свързани с потребностите на детската личност.

4. Да се възпитават децата да възприемат естествено различията между хората, да ги уважават и зачитат, да осъзнават чувствата като доброжелателност, сътрудничество, етническа търпимост.

5. Да се възприемат и съзнават модели на поведение и отношение в обществото и да се подпомогне изграждането на ценностна система, която да позволява на детето да изработва и изпробва собствените познания и морални съждения.

6. Да се включват в практически дейности, свързани с подготовката и участието в празниците по календара, създаващи емоционална нагласа, пробуждане на нравствено-естетически чувства, актуализиране и разбиране на морални послания и внушения.

Осъществяването на работата ни по темата да се ръководи от следните

III. Принципи на педагогическо взаимодействие:

- Свободно личностно развитие на всяко дете, основаващо се върху идеите на хуманизма и демокрацията;
- Плуралистичност на обучението – представяне на различни гледни точки и изключване на политически, етнически, религиозни и др. интереси
- Интердисциплинарност– обединяване на теоретичните и приложните знания от различните области на обществените науки и социалната практика, с които децата се занимават по отделните образователни направления;
- Диалогичност и дискуссионност – при работа в групи се стимулират децата в толерантност, уважение и самостоятелност при вземане на решения;
- Практическа насоченост – тясна връзка с живота на социалната общност и осъществяване на разнообразни дейности, чрез които децата усвояват и прилагат.

- Последователност – определя йерархичността на принципите по важност и значимост, но само в единство те гарантират ефективността на нашата работа.

В организирането на възпитателната среда и на дейностите, реализиращи целите и

задачите да се съобразяваме с възрастовите особености на децата от детската градина и с емоционалната им импулсивност. Организирането и подготовката на празниците преминават през следните

IV. Етапи на подготовка и организиране на празници

1. Създаване на емоционална нагласа чрез прочит на литературен текст за пробуждане на конкретни нравствено-естетически чувства, актуализиране на житейския и социален опит на децата, мотивиране на предстоящата дейност.

2. Представяне на конкретния обичай или традиция с помощта на адаптирани или други художествени текстове. Извеждане на основните и най-значими моменти, представящи същността и смисъла на обряда. (беседа, разглеждане на произведения на изобразителното изкуство, грънчарството, българския фолклор и др.)

3. Запознаване със същността на съответния християнски или семеен празник, обичай чрез припомняне и запознаване с най-значимите му характеристики и ритуали. Стимулиране самоизявата и желанието на децата да формулират собствени преценки и настроения.

4. Организиране на адекватна дейност, свързана с подготовката на съответния празник и вникване в неговата същност и смисъл. Говорейки и подготвяйки се за празника децата извършват различни дейности: разучават песни и стихове, стари обичаи и обреди, извършват творческа дейност (рисуване, апликиране, оцветяване и др.) Да се организират срещи със семействата, на които баби, дядовци и родители да разказват за своето детство, игри и празници. Да се запознаят непренудено децата с живота в миналото, с характерните черти на българина от народа.

5. Осъществяването на самия празник – песните, благопожеланията отделните обреди, реквизита и празничната обстановка въздействат комплексно върху детската личност. Включването на семейството, училището или на други обществени институции не разрушава границата между игра и действителност и формира умения за реално осъществяване на културната традиция.

Така включването на българските народни обичаи и традиции в живота на детето от детската градина се оказва въвеждане в организирания социален свят.

Педагогическият екип трябва да изработи следния календар на празници по месеци:

05.10. - „Пеем и танцуваме” – общински празник

21.11. – Въведение Богородично (Ден на християнското семейство)

25.12. - Рождество Христово

м. 01. – именни дни

м. 02. – Сирни заговезни

25.03. – Благовещение

м. 04. – Лазаруване, Цветница, Възкресение Христово

06.05. – Георгиевден

11.05. – Ден на Светите братя Кирил и Методий

24.05. – Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост

В празничния календар да са включени и: рождени и именни дни; празник на групата; празник на правата и отговорностите на децата; празници на здравето и хигиената и др.

V. Форми, методи, механизми, практически техники в процеса на организация, подготовка и реализиране на празниците:

- Беседи, разговори, упражнения, наблюдения, ролеви игри в преднамерените планирани задачи;
- Състезания, викторини, конкурси за рисунки за съответния празник;
- Тематични срещи и анкети с родителите, срещи с културни дейци;
- Чрез включване на интерактивни игри и техники да се стимулира детето за участие в практически дейности, свързани със съответния празник;
- Индивидуални и групови игри по откриване на реквизит, обстановка и съдържание на празник или обичай, създаване на условия за изява и постигане на успех от децата;

- Метод на „Мозъчна атака”, „задаване на въпроси”, изследване на случая и стимулиране на активността, чрез изява в работата по групи (екипна работа)
- Детството е най-чувствителната част от живота на всяко човешко същество, но в същото време днешните деца са основата на всяко утрешно общество. Именно на нас, учителите, се пада огромната чест и отговорност да формираме личността на детето, да дадем равен шанс на всички да израснат и се приспособят към отговорностите на живота като съхранят и пренесат през поколенията човешките ценности като доброта, трудолюбие, съпричастност, характерни за българската душевност.

Какво означава модерно и качествено образование?

Компютри, бели дъски, модерно обзаведени кабинети? Достатъчно ли е само това, ако учителят продължава да работи със старите методи, които е учил преди 20-30 г.?

А децата са толкова различни от тези преди няколко поколения. И измислил ли е някой нещо по различно от четене, слушане?

Модерно образование означава ясни цели и подчинени на тях демократични методи. Цели подчинени на развитието на мисленето, и методи, изведени от добрия опит. За модерно и качествено образование не е най-важното условие да има много пари, а да има хора с модерно мислене, които да определят точните критерии за качеството.

Националната програма за развитие на училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка (2006-2015) дава възможности за по-добро включване на потребителското обучение в училищното образование. Сред необходимите промени в документа са визирани промени в учебното съдържание, учебните планове и програми, насочени към „осъвременяване с оглед създаване на предпоставки за насърчаване на самостоятелното мислене и изграждане на практически умения у децата и учениците.